

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 386/2023-40

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou Mgr. Annou Lengyelovou, Murgašova 3, Košice, proti postupu Krajského súdu v Bratislave (od 1. júna 2023 Správneho súdu v Bratislave) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 25/2020 (v súčasnosti vedenom pod sp. zn. BA-1 S 25/2020) takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 25/2020 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Správnemu súdu v Bratislave sa **prikazuje**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. BA-1 S 25/2020 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie v sume **1 500 eur**, ktoré mu **je** Správny súd v Bratislave **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Správny súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **442,38 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevychováje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 386/2023 z 18. júla 2023 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľa, doručenú elektronickou formou 31. mája 2023, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 25/2020. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ 28. januára 2020 podal proti žalovanému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky správnu žalobu, ktorou sa postupom podľa § 199 a nasl. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) domáha preskúmania a zrušenia rozhodnutia prezidenta Policajného zboru, ktorým zamietol jeho odvolanie proti personálnemu rozkazu viceprezidenta Policajného zboru o jeho odvolaní z funkcie veliteľa mobilnej zásahovej jednotky a následnom preložení. Krajský súd prípisom z 9. júla 2020 doručil sťažovateľovi vyjadrenie žalovaného k podanej žalobe, na ktoré sťažovateľ reagoval replikou doručenou krajskému súdu 17. júla 2020. Podľa sťažovateľa krajský súd zostal aj napriek dvom urgenciám (datované 20. mája 2021 a 26. augusta 2022, pozn.) nečinný, v napadnutom konaní nenariadil žiadne pojednávanie a nečinnosť krajského súdu konštatovala aj podpredsedníčka krajského súdu vo svojej odpovedi na sťažovateľom podanú sťažnosť (sp. zn. 1 Spr 119/2023 z 2. mája 2023).

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Podľa sťažovateľa prejednávajúca vec nie je právne a skutkovo zložitá, keďže skutkový stav je už ustálený v rámci administratívneho konania, a za dôvod vzniku prietáhov považuje nečinnosť krajského súdu. Na podklade uvedeného a vzhľadom na trvajúci pocit právnej neistoty odôvodnil zásah do svojich namietaných práv, ako aj nároky uplatnené v petite ústavnej sťažnosti.

III.

Vyjadrenie krajského súdu a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie krajského súdu:

4. V rámci prechodu výkonu správneho súdnictva (bod 7 tohto nálezu, pozn.) sa k podanej ústavnej sťažnosti vyjadrila už predsedníčka správneho súdu a poukázala na početnosť rozhodovanej agendy súvisiacej s presunom výkonu správneho súdnictva z krajských súdov na správne sudy a odkázala na stanovisko zákonnej sudkyne, ktorá okrem skutočností opísaných už sťažovateľom uviedla, že sťažovateľ na prípis súdu smerujúci k vyjadreniu jeho súhlasu o rozhodnutí veci bez nariadenia súdneho pojednávania (doručený 2. júna 2021, pozn.) nereagoval, správny súd 12. júla 2023 určil termín pojednávania na 26. október 2023 a spolu s predvolaním zaslal žalovanému repliku žalobcu.

III.2. Replika sťažovateľa:

5. Sťažovateľ zotrval na sťažnostných tvrdeniach. Akcentoval, že vyjadrenie správneho súdu nemôže ospravedlniť doterajšiu nečinnosť, a na predmetný prípis krajského súdu ako odpoveď na jeho prvú urgenciu neodpovedal, keďže na nariadení pojednávania trval, a preto aj akceptoval vtedy krajským súdom predpokladaný termín pojednávania v prvom štvrtroku 2022 a po márnom uplynutí už takmer druhého štvrtroka 2022 zaslal krajskému súdu ďalšiu urgenciu.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci [§ 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

7. Reflektujúc uznesenie o prijatí ústavnej sťažnosti, ústavný súd pripomína prechod výkonu súdnictva v sťažovateľovej veci (§ 3 zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení) na Správny súd v Bratislave, čím sa v dôsledku zmeny pasívne legitimovaného subjektu a spisovej značky konania implikuje potreba úpravy enunciátu, tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

8. V súvislosti s rozsahom namietaných práv v odôvodnení ústavnej sťažnosti, keď sťažovateľ namieta existenciu prietáhov v napadnutom konaní a znením petitu, v ktorom sa síce domáha vyslovenia porušenia svojho práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale toto porušenie bližšie nešpecifikuje, ústavný súd pripomína, že dikcia čl. 6 ods. 1 dohovoru obsahuje nielen právo na spravodlivé súdne konanie, ale aj jeho parciálne súčasti, *exempli causa* právo na verejné prerokovanie veci či prejednanie záležitosti v primeranej lehote (I. ÚS 376/2023, I. ÚS 412/2023). Pristúpil preto k ústavnoprávnemu prieskumu namietaných práv sťažovateľa v intenciách sťažnostného návrhu a sťažnostnej narácie, t. j. posudzoval len porušenie práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote.

9. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru – m. m. I. ÚS 304/2021, I. ÚS 444/2021) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

10. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 241/2017, I. ÚS 17/2022, rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci *Frydlender v. Francúzsko* z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96, a vo veci *Záborský a Šmáriková v. Slovensko* zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00) zohľadňuje (1) právnou

a faktickú zložitost' veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu, a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

11. Z hľadiska povahy veci ústavný súd rezultuje, že napadnuté konanie nie je právne ani skutkovo zložitú, keďže predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, prezidenta Policajného zboru, ktorým bolo zamietnuté odvolanie sťažovateľa proti personálnemu rozkazu viceprezidenta Policajného zboru o odvolaní sťažovateľa z funkcie veliteľa mobilnej zásahovej jednotky. Postup správneho súdu sa v takýchto prípadoch primárne redukuje na posúdenie tzv. žalobných bodov a až po ich naplnení pristupuje k prieskumu namietaných skutočností, pričom v konaniach o správnej žalobe spravidla (§ 119 a § 120 SSP) nevykonáva dokazovanie a ani obdobné úkony (čo je aj prípadom sťažovateľa), ale vychádza z obsahu spisového materiálu orgánu verejnej správy, ktorý bol aj v posudzovanom prípade krajskému súdu predložený. Vzhľadom na predmet konania sa predpokladá, že osobitná pozornosť bude venovaná efektívnemu a rýchlemu postupu súdu, ktorý bude organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná, skončená a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie. Ide tak o privilegovaný typ konania, čo odôvodňuje prísnejšie hodnotenie postupu krajského súdu (m. m. rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Ruotolo proti Taliansku z 27. 2. 1992, sťažnosť č. 12460/86, bod 17, vo veci Farinha Martins proti Portugalsku z 10. 7. 2003, sťažnosť č. 53795/00, bod 34 a vo veci Jírů proti Českej republike z 26. 10. 2004, sťažnosť č. 65195/01, bod 47). V správaní sťažovateľa ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by negatívne vplývali na celkovú dĺžku napadnutého konania.

11.1. Na tomto mieste však ústavný súd odmieta sťažnostné tvrdenie o predmete napadnutého konania ako o správnej žalobe v sociálnych veciach (bod 2 tohto nálezu a s. 2 ústavnej sťažnosti, pozn.), keďže tak z obsahu správnej žaloby, ako aj rozsudku vyplýva, že predmetom posúdenia je služobné zaradenie sťažovateľa, a nie jeho sociálne zabezpečenie (v intenciách zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení), a preto ide o konanie o všeobecnej správnej žalobe (§ 177 a nasl. SSP).

12. Bez potreby podrobných analýz je pre ústavný súd podstatné, že krajský súd zostal po doručení repliky sťažovateľa k vyjadreniu žalovaného (doručená 15. júla 2020, pozn.) nečinný, a to aj napriek dvom urgenciám (bod 2 tohto nálezu, pozn.). Prvé súdne pojednávanie nariadil až 12. júla 2023, a to na 26. október 2023, na ktorom rozhodol rozsudkom č. k. BA-1 S 25/2020-305 z 26. októbra 2023 [právoplatný 15. novembra 2023, pozn. (ďalej len „rozsudok“)] tak, že rozhodnutie žalovaného v spojení s personálnym rozkazom viceprezidenta Policajného zboru zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, pričom sťažovateľovi priznal nárok na úplnú náhradu trov konania.

13. V konklúzii uvedeného ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie vykazuje zbytočné prietahy, ktorými došlo k porušeniu namietaných práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Príkaz konať a priznanie primeraného finančného zadost'učinenia

14. Keďže správny súd síce v merite prejednávanej veci rozhodol, ale po právoplatnosti rozsudku bude rozhodovať o náhrade trov konania, napadnuté konanie tak nie je ako celok právoplatne skončené, a preto mu ústavný súd prikázal konať bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

15. Sťažovateľ sa domáha, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadost'učinenie v sume 3 000 eur. Vzhľadom na konštatovanú nečinnosť krajského súdu, medzičasom právoplatné meritórne rozhodnutie, uložený príkaz konať, berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu, majú na pamäti, že cieľom priznania finančného zadost'učinenia je zmiernenie ujmy pocit'ovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznal sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie v sume 1 500 eur a vo zvyšnej časti návrhu nevyhovel (body 3 a 5 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

16. Ústavný súd sťažovateľovi podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde priznal náhradu trov právneho zastúpenia (bod 4 výroku tohto nálezu) za 2 úkony právnej služby vykonané v roku 2023 (prevzatie, príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti) v sume dvakrát po 208,67 eur a režijný paušál v sume dvakrát po 12,52 eur, t. j. spolu 442,38 eur (§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov). Repliku sťažovateľa nevyhodnotil ako podanie relevantné pre jeho rozhodnutie, a preto zaň sťažovateľovi náhradu trov nepriznal (bod 5 výroku tohto nálezu). Zároveň dáva do pozornosti, že § 73 zákona o ústavnom súde svojou štruktúrou (vzťah odseku 1 a 3) právo na náhradu trov konania pred ústavným súdom nestavia do nárokovateľnej polohy (III. ÚS 209/2020, I. ÚS 238/2021).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu